No. 1798 Zaterdag 15 Juni 1918. 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 1, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Al degenen, die zich bij den aanvang van het 3e kwartaal op ons blad wenschen te abonneeren, ontvangen van af heden de nummers gratis.

Abonnement bij vooruitbetaling.

Onze Begrooting

voor 1918 in de

Tweede Kamer

op 10 April 1918.

De Minister van Koloniën was om familieomstandigheden afwezig.

De eerste spreker, de heer SIBINGA MULDER hield de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter! Wanneer ik bij de algemeene beschouwingen over de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao het woord heb gevraagd, dan wil ik gaarne erkennen, dat ik dat met meer opgewektheid doe dan bij de behandeling van de Surinaamsche begrooting het geval is geweest. Want al mag dan ook de Curaçaosche begrooting ook een belangrijk deficit vertoonen, waarop de abnormale tijdsomstandigheden niet zonder invloed zijn geweest, toch lijkt het mij, dat wanneer normale tijden zullen zijn weergekeerd reeds in de naaste toekomst Curaçao een bloeiend deel van ons West-Indisch bezit kan zijn. De vestiging toch daar van een groot bedrijf door de Curaçaosche petroleummaatschappij, is een zeer belangrijke stap in de goede richting, waardoor Curaçao een belangrijke industrie rijk zal worden met een groote scheepvaart, niet alleen voor aanvoering van het ruwe product, maar vooral ook van afvoer der producten der petroleumraffinaderij. En dat is van des te grooter beteekenis voor dit eiland, waar men m. i. niet veel hoop mag koesteren het door landbouw tot ontwikkeling te brengen. Het klimaat zelf, tijden lang zonder eenigen regen, staat dien landbouw in den weg, zelfs op die plekken van het eiland die behoorlijk vruchtbaar zijn. Ik vrees dan ook, dat het met den landbouw op Curaçao, evenals op de beide andere Benedenwindsche eilanden wel altijd sukkelen zal blijven, ook al kan door het z.g. dry-farming-system wellicht eenige verbetering worden verkregen, maar ook dat systeem faalt, wanneer geen regelmatige toevoer van water mogelijk is, daar het niet anders bedoelt dan de hoeveelheid water in den bouwkruin zoo zuinig mogelijk te bewaren en te benutten. Men zal er op Curaçao zijn voordeel mee kunnen doen door telkens, wanneer overvloedige regens zijn gevallen, gewassen van korte groeiperiodes uit te zaaien en die door bemiddeling van het dry-farming-system tot productie te brengen. Ik twijfel er niet aan of de directeur van den landbouw in Suriname, die naar ik meen nog altijd de hoofdleiding heeft van het landbouwdepartement op Curaçao, zal aan deze moderne cultuurwijze volle aandacht wijden. De Regeering heeft te recht het zwaartepunt gelegd op de positie van Curaçao als havenplaats en gezorgd dat het vraagstuk van de havenverbetering en de moderne-outilleering van die haven worde ter hand genomen, en met vreugde mag worden geconstateerd, dat thans de schepen die door het Panamakanaal kunnen varen, ook allen in de haven van Curaçao wat betreft hun diepgang kunnen binnen varen. Overigens zie ik dat de Regeering zich geen overdreven voorstellingen maakt van het belang van Curaçao ten opzichte van het Panamakanaal, daarvoor deugt de ligging van het eiland niet. Willemstad zal zijn groote beteekenis ontleenen aan zijn ligging ten opzichte van Venezuela en in de toekomst vooral van Columbia, vooral op dat laatste land met zijn schier onuitputtelijke rijkdommen en m. i. groote toekomst is mijn hoop in deze gevestigd, en het petroleumverkeer zal de haven reeds dadelijk groote beteekenis geven. Die grootere scheepvaartbeweging zal ook in ander opzicht de bevolking van Curaçao en de Benedenwindsche eilanden ten goede komen. Immers het zijn geboren zeelui, stoute zeilers, geheel vertrouwd op het zilte nat en beter dan in den daar zeer wisselvalligen landbouw, is voor hun in de zeevaart een uitstekend bestaan te vinden. En de kusten van de landen rond de Caraïbische zee zijn dezen zeelui in alle hoeken en gaten bekend, niet het minst daar, waar zij weinig vrees hebben met douanebeambten in aanraking te komen. Dat bij een goede haven een meteorologische inrichting moet zijn, goede drinkwatervoorziening en goede telegrafische gemeenschap, spreekt vanzelf en met de noodige voortvarendheid wordt door Regeering en koloniaal bestuur in deze richting gewerkt. Wat de Bovenwindsche eilanden betreft, ook hier is eenige herleving merkbaar. De katoencultuur op St. Eustatius schijnt aan de verwachtingen te beantwoorden en de omstandigheden zijn in het algemeen genomen op deze eilanden voor den landbouw gunstiger dan op en bij Curaçao.

De poging, die wordt gedaan om te onderzoeken of op één onzer Bovenwindsche eilanden een goede haven kan zijn te maken als ... voor de Caraïbische zee en op den weg naar Colon, juich ik op zich zelf toe, ofschoon ik meen dat wij ons van de toekomst van zoo'n haven daar geen overdreven voorstelling moeten maken. Ook wanneer het blijkt, dat St. Martin gunstig ligt, dat een goede haven er mogelijk is, dan nog zal men de vraag onder de oogen moeten zien, of naast St. Thomas een tweede haven kan bestaan. Men vleit zich met de hoop, dat als gevolg van de oorlogsomstandigheden in het vervolg de Duitsche scheepvaart de nu Amerikaansche haven van St. Thomas zal mijden en gaarne van een Nederlandsche haven gebruik zou maken, waarvoor dan St. Martin als aangewezen schijnt. Ik voor mij ben op dit punt sceptisch gestemd en geloof dat van die haat en nijd, van dit economisch boycot en wat dies meer zij, na den oorlog al spoedig niet veel meer te zien zal zijn en ook het scheepvaartverkeer de oude routes en havens zal hernemen en zoodoende ook St. Thomas weer zijn oude beteekenis zal herkrijgen. In scheepvaartkringen te Amsterdam, speciaal met de vaart in en door de Caraïbische zee bekend, wordt deze meening naar ik meen gedeeld. Men zal dan ook niet alleen de technische mogelijkheid van dien havenaanleg hebben te onderzoeken, maar ook deze door mij genoemde quaestie daarbij ter dege onder de oogen hebben te zien. Intusschen hoop ik, dat mijn beschouwing te pessimistisch zal blijken en ik nog eens in de drukke Nederlandsche haven te St. Martin aan boord van een of ander Nederlandsch schip mag binnen varen. Ik wil daar echter nog aan toevoegen, dat juist door de opening van het Panamakanaal de beteekenis van dergelijke invalhavens, dienende in de eerste plaats voor revitailleering, zeer belangrijk is verminderd. Juist nu men te Colon de best geoutilleerde haven van de wereld vindt, zullen de schepen er minder behoefte aan hebben op hun reis daarheen een tusschenhaven aan te doen, maar zonder oponthoud naar Colon varen en zich daar van het noodige voorzien.

Dat de Minister daarbij aandacht heeft gewijd aan het bankvraagstuk voor Curaçao heeft mijn volle sympathie. Een goede haven, een zich sterk ontwikkelend internationaal verkeer kunnen niet zonder een degelijk financiëel instituut. En nu de oprichting van een flinke kapitaalkrachtige bankinstelling in het vooruitzicht is gesteld, juist door die lichamen welke betrokken zijn bij den handel, de nijverheid en het scheepvaartverkeer op Curaçao en de om de Caraïbische zee gelegen landen, wordt op de meest gewenschte wijze in die behoefte voorzien. En ook hier, evenals met de Cultuurbank in Suriname het geval is, komt die zaak op gezonde commerciëele basis, dus zonder regeeringssteun, tot stand. Dit acht ik ook hier een zaak van fundamenteel belang. Wanneer dus alle maatregelen worden genomen, opdat wij zoodra mogelijk een vaste stoomvaartcommunicatie mogen hebben tusschen alle Bovenwindsche en Benedenwindsche eilanden en Curaçao, dan zal dat alle deelen van het z.g.n. gouvernement van Curaçao zonder eenigen twijfel ten goede komen. De Koninklijke West-Indische Mail is m. i. het aangewezen lichaam om die lijnen tot stand te brengen en te exploiteeren.

Wat de ontwikkeling van de bevolking op de eilanden betreft, voor goed onderwijs zal m. i. hetzelfde stelsel moeten worden gevolgd dat ik bij de Surinaamsche begrooting besprak; men moet er n.l. voor zorgen, dat de onderwijzersakten geheel gelijkwaardig zijn met die in Nederland en Nederlandsch-Oost-Indië. De kweekschool, die ik te Paramaribo wensch, kan tevens in de voorzieningen— en Benedenwindsche eilanden dienstbaar worden gemaakt. De afschaffing der graden worde dan ter hand genomen en dan zullen ook die graden geen andere zijn dan wij in Nederland kennen. Wat het vakonderwijs betreft, is zeker wat betreft de hoedenvlechtindustrie goed werk is gedaan, maar ambachtsonderwijs, speciaal ten dienste van den scheepsbouw, en ik bedoël hier vooral die schoeners, overal bekend in de Caraïbische zee, ontbreekt helaas nog. Er wordt op Curaçao en op Saba onderwijs gegeven in de beginselen der zeevaartkunde, maar meer dan de beginselen omvat het onderwijs niet.

Ik meen dat wij een belangrijken stap verder moeten gaan door op Curaçao een flinke zeevaartschool te stichten, waar de jongelui tot alle graden kunnen worden opgeleid. Wij hebben er voor te zorgen, dat die jeugdige zeerobben geen matroos behoeven te blijven, maar de gelegenheid krijgen om stuurman en gezagvoerder te kunnen worden. Het zal wellicht overweging verdienen aan die kweekschool voor de zeevaart een internaat te verbinden voor de jongelieden van de andere eilanden, die er de studie zullen volgen. Ik geef dit denkbeeld den Minister in ernstige overweging.

In het algemeen gesproken kan ik mij in hoofdzaak wel vereenigen met den weg dien thans door het koloniaal bestuur en dezen Minister in het gouvernement van Curaçao wordt gevolgd, maar juist daarom heb ik met te grooter leedwezen geconstateerd, dat wat het financiëel beleid aangaat de Minister ook voor Curaçao het zoogenaamde plan-Idenburg heeft geadopteerd. Ik zal er hier niet lang over uitwijden, dezelfde bezwaren, die ik er tegen te berde bracht bij de behandeling van de Surinaamsche begrooting gelden ook hier met onverminderde kracht en geen geheel willekeurige splitsing in gewone en buitengewone uitgaven kan ons feitelijk brengen tot een beter financiëel resultaat, het kan niet anders brengen dan een verwarrend beeld van den financiëelen toestand. Wanneer we toch zien, dat b. v. de uitgaven in het belang van de hoedenvlechtnijverheid, wegenverbetering, aanschaffing van een boei, bouw van school enz., op buitengewone uitgavn worden gebracht, dan kan ik niet anders doen dan ook bij deze begrooting de Kamer in overweging geven eens en vooral met een dergelijk systeem af te rekenen. De motie, zooeven aangenomen door de Kamer spreekt het zeer duidelijk uit en daarom zal ik geen nieuwe motie voorstellen. De Minister kan uit die zooeven genomen beslissing zijn conclusie, ook ten aanzien van de begrooting van Curaçao, trekken. Ook in zake Curaçao hebben wij geen pogingen te doen den financiëelen toestand anders en liefst beter voor te stellen dan zij werkelijk is en al dergelijke systemen en plannen kunnen alleen dienen om ons van de wijs te brengen en anders niet. Evenals voor Suriname meen ik dat wij van al die kwakzalversmiddeltjes moeten afzien, omdat die den vooruitgang van de kolonie slechts in den weg kunnen staan, althans hem zeker niet kunnen bevorderen en wij afgescheiden daarvan elken begrootingspost hebben te beoordeelen en ook niet mogen schromen om, waar dat noodig is, in den zak te tasten, de bijdrage aan de koloniale kas wellicht de vergrooten, wanneer dat noodig is in het belang van het land. En Part de grouper les chiffres staat ons hierin in den weg. Eerst dan, wanneer wij ook hier den toestand flink onder de oogen zien, door durven te tasten waar dat noodig is, en gelden toe te staan waar zij nuttig zijn besteed, zal ook voor Curaçao onder Nederlands vlag een goede en belangrijke toekomst

De heer BOGAARDT: Mijnheer de Voorzitter! Een tweede patiënt is thans in behandeling der Kamer gesteld, de kolonie Curaçao. Deze is lijdende zoowel naar het lichaam als naar de ziel. Over de genezing van de lichamelijke kwalen zal ik niet veel zeggen. Met ingenomenheid heb ik begroet de maatregelen, door de Regeering voorgesteld om de haven te Willemstad te doen beantwoorden aan haar doel als oceaanhaven en ik heb goede hoop, dat deze haven den economischen toestand der kolonie zal verbeteren.

De kwalen naar de ziel neemt men met materiëele middelen niet gemakkelijk weg. Ik doel hierbij op de toenemende onzedelijkheid, die spreekwoordelijk is geworden. Ik zou willen vragen wat de Curaçaosche en Nederlandsche regeeringen willen doen om dat euvel den kop in te drukken. Er is maar één middel op, n.l. de zedelijkheid zooveel mogelijk te bevorderen, in de eerste plaats door verzorging van de kinderen. Het heeft mij pijnlijk getroffen, dat ook bij deze begrooting geweigerd is een goede belooning voor de verpleging van weezen. Er is uitgetrokken f 5700 voor 90 kinderen van het Roomsch-Katholieke weeshuis, dat is f 63 per kind, en dat, nu alles zooveel duurder is geworden. Waar in de Memorie van Antwoord wordt medegedeeld, dat dit bedrag voldoende is, meen ik dat te moeten terugwijzen met verwijzing naar het Koloniaal Verslag, waarin staat dat van de 97 weezen in het begin van het jaar aanwezig, 7 zijn weggegaan, terwijl de opname van 20 op grond van het ontbreken van middelen is geweigerd.

Ten tweede moet men er voor zorgen, dat de verschaffing van geestelijke hulp wordt bevorderd. Er is dikwijls in uitzicht gesteld, dat een zeker aantal van de Roomsch-Katholieke geestelijken zou worden bezoldigd. Nu is in 50 jaar het aantal van die bezoldigde geestelijken met 5 vermeerderd, terwijl de bevolking bijna is verdubbeld en deze zorg zich moet uitstrekken voor zes eilanden.

Een maatregel van groot belang is ook het geven van subsidie over het bijzonder onderwijs. Dat onderwijs is in deze kolonie steeds het stiefkind van het Gouvernement geweest. Was ik tevreden ten aanzien van de subsidieregeling voor Suriname, ik ben dat niet wat Curaçao betreft. Door de Katholieke missie van Curaçao wordt elk jaar een groote som boven het subsidie voor dat onderwijs besteed, ongerekend de uitgaven voor bouw en verbouw van scholen, pensioenen en overtochtsgelden. Dit bespaart jaarlijks aan de kolonie 3½ ton voor dat onderwijs.

Dit is geen gering bedrag. Het wordt hier in Nederland afgebedeld van geloofsgenooten, terwijl het toch op den weg lag van de Regeering daarin zooveel mogelijk tegemoet te komen. De Gouverneur, mr. Nuyens, zeide te recht:

„Ons Katholiek onderwijs kan de vergelijking met de openbare scholen glansrijk doorstaan en is niet minder dan goede scholen van die soort in Holland."

Ik geloof, dat deze woorden wel overwogen mogen worden. En dat ondanks de meer dan treurige wijze waarop het bijzonder onderwijs in Curaçao is behandeld.

Dat dat bijzonder onderwijs uitstekend is behoeft natuurlijk voor ons Katholieken geen bewijs. Dominee Breukelaar heeft op het Koloniaal Onderwijscongres in Augustus 1916 hier in den Haag de zeer juiste opmerking gemaakt:

„Trouwens het Christendom en mitsdien ook de zending, is door en door internationaal. Het Christendom vraagt niet naar zwart of dom zijn zij allen gelijk. Het bruine kind en het zwarte kind is voor 't Christendom en mitsdien voor de zending van even hooge waarde als het blanke kind. Reeds dat beginsel brengt mede, dat het beste onderwijs nooit te best kan wezen voor den inlander, want het spreekt vanzelf, voor ons eigen kind achten wij het beste onderwijs, dat wij krijgen kunnen, nooit te best en daarom achten wij ook voor het bruine kind het beste onderwijs nooit te best. Dat beginsel brengt dus mede, dat men het uitnemendste onderwijs zoekt, dat men kan krijgen."

Hier ligt ook de prikkel voor ons Katholieken om steeds te zorgen zooveel als het kan, voor de belangen van het onderwijs van de kinderen in de koloniën. Jaarlijks worden daarvoor groote financiëele offers gebracht en ondanks de groote tegenwerking die het bijzonder onderwijs op Curaçao ondervindt, heeft het zich niettemin kunnen opwerken en heeft het den toets kunnen doorstaan van alle critiek. Ik zou kunnen verwijzen naar de Memorie van de koloniale begrooting, dd. 12 Mei 1912, waarin de Gouverneur eenige mededeelingen doet. Het zou mij aangenaam zijn, Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik die aan den voet van de *Handelingen* zou mogen doen afdrukken.

Ten slotte heeft men gemeend, iets te moeten doen. Nadat het bijzonder onderwijs geruimen tijd niet gesubsidieerd was, is men eindelijk in 1907 overgegaan tot het vaststellen van een subsidieregeling, onder het bewind van den Gouverneur van Beek en Donk. Maar wie deze subsidieregeling leest, begrijpt heel goed, dat dat niets anders is dan een stelsel van loopgraven, van staketsels, om de ontwikkeling van het bijzonder onderwijs onmogelijk te maken of althans minder mogelijk dan de bedoeling moet zijn. Die regeling bepaalt:

„1e. De school moet staan onder het beheer van een instelling of vereeniging, die rechtspersoonlijkheid bezit; 2e. op de school moet onderwijs gegeven worden in aangewezen vakken; 3e. op de school moet in die vakken onderwijs gegeven worden gedurende een bepaald aantal uren; 4e. het getal onderwijzers moet staan in een zekere verhouding tot het aantal kinderen; 5e. nauwkeurig aanteekening moet worden gehouden

van het schoolbezoek; 6e. het onderwijzend personeel moet voldoen aan het daaromtrent bepaalde in de onderwijsverordening; 7e. het aantal leerlingen boven 6 jaren op 1 Januari van elk dienstjaar mag niet minder dan 40 bedragen.

Hierbij komen de volgende bepalingen:

1e. Hoofden van bijzondere scholen moeten den leeftijd van 23 jaren hebben bereikt; 2e. zijn verplicht schriftelijk opgave te doen aan den schoolopziener en aan de plaatselijke schoolcommissie der vakken, waarin onderwijs wordt gegeven; 3e. de examens voor onderwijzers aan bijzondere scholen zijn gelijk aan die, welke vereischt worden voor onderwijzers aan de openbare scholen; 4e. de besturen der bijzondere scholen zijn gehouden aan den gouverneur, aan den schoolopziener en aan de leden van de plaatselijke schoolcommissie alle gewenschte inlichtingen te geven omtrent scholen en onderwijs; 5e. aan den gouverneur moet jaarlijks worden overgelegd een afschrift der gehouden aanteekeningen van het schoolbezoek; 6e. de scholen zijn steeds toegankelijk voor de plaatselijke schoolcommissie en den schoolopziener.

Onder deze dwingende voorwaarden, welke zelfs niet aan het openbaar onderwijs gesteld worden, zou men mogen verwachten, dat het bijzonder onderwijs zich niet zou kunnen ontwikkelen en toch is dit wel het geval, dank zij den edelmoedigen steun van vele Nederlandsche Katholieken. Hierdoor is het Katholiek onderwijs steeds op peil gehouden en kan in alle opzichten concurreeren met het openbaar onderwijs.

Ik zou in dit verband kunnen verwijzen naar hetgeen te vinden is in het Koloniaal Verslag van 1912. Ook in dit opzicht zou ik u willen vragen, ten einde tijd te besparen, een klein gedeelte daaruit aan den voet van de *Handelingen* te mogen doen afdrukken.

Ik zal over de quaestie niet lang spreken. Een paar maanden geleden is deze Kamer toegezonden een brochure, welke niet in den handel is verschenen en tot titel draagt: Chronologische ontwikkeling en de staat van het bijzonder onderwijs.

Deze brochure is gedrukt bij de maatschappij „de Gelderlander" in Nijmegen.

Ik wensch uit deze brochure slechts het besluit aan te halen, waarin staat, dat aan het openbaar m. u. l. o. elke leerling aan den Staat kost f 181,43, [illegible] openbaar lager onderwijs kost voor elken leerling f 57,80, het bijzonder slechts f 10,80.

In het geheel zijn op de 2 m.u.l.o. en 10 lagere gouvernementsscholen werkzaam 51 personen en daarenboven 10 onderwijzeressen in de nuttige handwerken. Van het onderwijzend personeel zijn er 1ste klasse 9, 2de klasse 7, 3de klasse 20, 4de klasse 13, één hulponderwijzeres en 1 kweekeling.

Op de 2 m.u.l.o. scholen en 25 lagere scholen der missie zijn verbonden 133 krachten, waarvan 1ste klasse 5, 2de klasse 9, 3de klasse 31, 4de klasse 50, en 38 kweekelingen. Dit personeel heeft ook nog 39 bij-akten, die voor subsidie niet in aanmerking komen, evenmin als de verschillende bewaarscholen der Missie. Het klinkt eigenlijk als een bespotting van ons geheel bijzonder onderwijs, als wij moeten constateeren, dat bijv. één onderwijzer 1ste klasse der openbare school meer salaris krijgt dan de subsidie bedraagt voor het geheele personeel aan een onzer m.u.l.o. scholen.

Bij deze onkosten van de openbare school zijn niet gerekend: de uitzet en de overtochtsgelden van de onderwijzers, de wacht- en pensioengelden, de verlofstraktementen, de uitgaven voor gebouwen, leermiddelen, enz. De Missie krijgt voor zijn onderwijzend personeel geen vergoeding voor de opleiding, geen uitzet en overtochtsgelden; geen wacht- en pensioengelden, geen verlofstraktementen en voor bouwkosten, aanschaffen van schoolmeubelen en leermeubelen, alleen het luttele bedrag van nog geen één gulden per kind en per jaar.

„Wij willen" — zegt de schrijver in zijn brochure — „geen berekeningen maken, welke schatten het Gouvernement jaarlijks zou moeten betalen, indien het de bijzondere scholen moest overnemen en zelf voor 't geheele onderwijs had te zorgen. Wij vragen geen restitutie voor het schreeuwend onrecht, ons jaren lang aangedaan; maar wij vragen dringend om recht en billijkheid in de toekomst voor ons bijzonder onderwijs! Wij hebben de ontwikkeling en den stand van ons bijzonder onderwijs uiteengezet, om het te brengen ter kennis van hen, die ons helpen kunnen, en die in de Grondwet van het Vaderland het principe van billijkheid en rechtvaardigheid hebben neergelegd, n.l. wij doen een beroep op de leden van de beide Kamers der Staten-Generaal.

Wij verwachten van hun rechtgevoel een redelijke gelijkstelling der onderwijzerstraktementen en een veel mildere hulp in het oprichten en onderhouden der noodzakelijke gebouwen.

Het straks een eeuw oude particulier gebedel in Nederland voor een volksbehoefte, als onderwijs, in de kolonie Curaçao, moge eindelijk voor goed uit zijn!"

Ik sluit mij bij dezen wensch aan. Ik dring er dan ook bij den Minister op aan, niet alleen dat hij deze quastie zal nagaan, doch ook dat hij positieve voorschriften zal geven aan de kolonie om hierin verbetering te brengen. Aan het schreeuwend onrecht dient eindelijk een einde te worden gemaakt.

DE HEER A. G. STATIUS MULLER

CONTRA AMIGOE DI CURAÇAO.

Antwoord van de Redactie. Slot.

Voor het slotnummer van zijn betoog heeft de Voorzitter van den Kolonialen Raad ook voor het noodige knaleffect gezorgd.

De Heer A. G. Statius Muller is behalve Voorzitter van den K. R. ook nog Inspekteur der Belastingen in onze kolonie.

In die laatste kwaliteit doet nu de schrijver eenige

OPZIENBARE ONTHULLINGEN.

De vriendjes zullen bij het lezen er van echt genoten hebben. Daarom zullen wij van daag nog voor wat napret zorgen.

De feiten, die hiervoor door den geachten inzender worden bijgebracht moeten als argumenten dienst doen voor deze bewijsvoering:

„Ik zou wat gaarne willen weten, hoevelen van die nu fel op den Raad lostrekken wegens verwerping van den post voor 'n stoomvaartdienst, *dieselfde* houding zouden aannemen, indien het moederland eens den eisch had gesteld: „wilt ge een stoomboot, draag dan de kosten zelf."

Reeds in ons tweede artikel van den 1sten Juni hebben wij die redeneering als een sofisterij gesignaleerd en overeenkomstig de gezonde Staathuishoudkunde voor die omstandigheden onze gedragslijn afgebakend nl. op de eerste plaats de tering [illegible] reiden dat er wat meer belasting zal moeten betaald worden, 3e. dat er geen schijn of schaduw bestaat dat het Moederland plan heeft ons zelf de kosten te laten dragen voor die hooge posten.

Daarmede verliezen ook de argumenten, die voor die redeneering worden aangevoerd, van zelf alle waarde. Maar ofschoon de *mise-en-scène* een mislukking is, kan toch het spel van sommige personen wel verdienstelijk zijn. Wij zullen daarom ook die afzonderlijke feiten even op den keper beschouwen.

Maar wij krijgen geen hoogen dunk van de logica van den Heer Muller, wanneer wij reeds onmiddelijk zien, hoe ZijnEd. aan zijn phantasie den teugel vrijlaat.

„Wat al klachten zouden er dan niet opgaan over dure sigaren, duren wijn. Wat al vertoogen niet, om te bewijzen enz."

In het begin van zijn ingezonden stuk had de Heer M. ons op het hart gedrukt: „Over een indruk valt slecht te twisten.

Hij kan juist, hij kan verkeerd zijn; is echter in elk geval persoonlijk."

Inderdaad dat is zeer juist aangemerkt. Die indruk, die vrees is werkelijk zoo persoonlijk, zoo subjectief, zoo ongemotiveerd, hangt zoozeer in de lucht, dat wel niemand van ons zal eischen dergelijke fantastische schrikbeelden van den Inspecteur der Belastingen *au serieux* te nemen. Ook die „dure sigaren en duren wijn" laten we liever ongemoeid. Iemand van de hooge positie van Voorzitter van den K. R. en Inspekteur van ons Belastingwezen, die in insinuaties van zulk allooi zijn kracht zoekt, veroordeelt zich zelf.

Maar de inzender heeft nog scherpere pijlen in zijn koker.

Om te voorkomen, dat „de onergdenkende lezer (het is n. b. de élite onzer maatschappij, die den *Amigoe* leest) onder den indruk komt, dat alleen onze indruk de juiste is" geven wij eerst die scherpgepunte pijltjes van den Heer Muller ter keuring.

„Men wil wel uitgaven gevoteerd zien voor allerlei gemak, maar wanneer het op het betalen aankomt, dan houdt men toch liever de koorden van zijn beurs stevig vast.

„Op mij, die in mijn ambtsbetrekking maar al te dikwijls in de gelegenheid ben waar te nemen in hoeveel bochten men zich al niet wringt, om maar van de betaling van een paar gulden belasting af te komen, maakt het een zeer eigenaardigen indruk dikwijls *deselfde* menschen, die zoo vreeselijk opzien tegen een paar gulden méér op hun aanslagbiljet, te hooren aandringen op verbeteringen, die duizenden moeten kosten ..... aan het Moederland, wel te verstaan.

„Het is wel gemakkelijk riemen te snijden uit andermans leer, maar of dat pleit voor fierheid van karakter, moet ik zeer betwijfelen."

Men behoeft waarlijk niet eens de kunst te verstaan, om tusschen de regels door te lezen, om te weten op welke „menschen" die pijltjes gericht zijn. De publieke opinie heeft het trouwens evenzóó opgevat.

Zeer teekenachtig noemt de volksmond belastingpenningen „hard" geld, d. w. z. dat het hard valt ze te betalen, ook zelfs al is die belasting nog zoo rechtvaardig en billijk, omdat zij steeds met dwang gepaard gaat en men niets anders er voor in de plaats terugontvangt.

Nog te harder valt die betaling, wanneer men met een schraal traktementje, of ook zonder dat, moet trachten rond te komen.

Menschen, die het tot hoofdambtenaar gebracht hebben, schijnen van geheel ander hout gesneden en zelfs een bijzonder genoegen te beleven „van een paar gulden *méér* op hun belastingbiljet" en zonder eenig bezwaar dat terstond te voldoen.

De *Raad van Beroep* in onze kolonie moet dan wel gemakkelijk werk hebben.

Niettemin kennen onze belastingwetten aan iederen belastingplichtige uitdrukkelijk het recht toe zijn bezwaren tegen dien aanslag in te brengen, veronderstellen dus de mogelijkheid van willekeur of vergissing. En wanneer in casu de aangeslagene op deugdelijke gronden sulks bewijzen kan, dan moet ook een ambtenaar daarmede wel degelijk rekening houden.

Ook wat de indirecte belastingen op den invoer betreft, zal de Inspekteur in zijn ambtsbetrekking nog méér in de gelegenheid zijn, dergelijke bezwaren in ontvangst te nemen. Niet iedere Inspekteur der belastingen echter zal met dezelfde onbescheidenheid feiten en zaken uit zijn ambtsbetrekking zóó aan de groote klok hangen. Doch waar de Inspekteur in het openbaar zóó loslippig is, behoeft het niet meer te verwonderen, wanneer de ondergeschikte beambten zich nog wel andere onbeleefdheden veroorloven om hun „menschen" [illegible] koophandel staan, kunnen niet altijd een factuur overleggen. Zij ontvangen dikwijls artikelen, die geen bestellingen, maar geschenken zijn, soms wel oude gebruikte voorwerpen, niet eens voor persoonlijk gebruik bestemd, doch die ten bate van anderen moeten worden aangewend, voorwerpen dus waarvan zelden de waarde is opgegeven, die alleen door ruwe schatting kan benaderd worden, en die uit den aard der zaak de geadresseerde eerder zal kunnen beoordeelen, dan elk ander. Zeer gemakkelijk kan in dergelijke gevallen een klein meeningsverschil ontstaan, niet met de bedoeling om de wet te ontduiken, maar om niet méér te betalen dan men billijkerwijze verschuldigd is.

Wij zien volstrekt geen tegenspraak, noch dat iemand iets van de fierheid van zijn karakter zou inboeten, wanneer dezelfde persoon, aldus gebruik makend van zijn goed recht, tegelijk in de courant zou „aandringen op verbeteringen die duizenden moeten kosten aan het Moederland," omdat hij daar spreekt in het algemeen belang.

Evengoed kan men zich theoretisch het geval denken, b. v. van een lid van den K. R., die in 's Raads vergaderzaal aandringt op verbeteringen die duizenden moeten kosten aan het Moederland, verbeteringen, waarbij hij zelf toevallig groot voordeel heeft, doch waartoe hij persoonlijk maar weinig of niets bijdraagt.

En toch zal de heer M., noch als Voorzitter van den Raad, noch als Inspekteur van de Belastingen daarover geërgerd, diens fierheid van karakter in een publiek schrijven in verdenking brengen.

Hierbij laten wij het.

Wij maken ons geen illusies, de klove tusschen den Heer Statius Muller en de Redactie van den *Amigoe di Curaçao* overbrugd te hebben, doch wel zijn we innig overtuigd, dat ditmaal ons niet zijn verwijt zal treffen, dat wij in deze polemiek aan de gronden en bewijsvoering van zijn schrijven niet de noodige aandacht gewijd hebben.

Een ongeluksgetal.

Het schijnt wel, alsof het cijfer II achter den naam van een vorst funest voor hem is. Tenminste in den laatsten tijd hebben drie vorsten, n.l. Nicolaas II, Manuel II en Abdul-Hadmid II hun troon verloren.

Wanneer wij de geschiedenis eens nagaan, komen wij het zelfde feit tegen. Alexander II van Rusland werd door een bom gedood. Lodewijk II van Beieren is verdronken, Karel II van Frankrijk werd geworgd, Jacobus II van Schotland op het slagveld gedood. Napoleon II stierf in ballingschap zonder te hebben geregeerd. Edward II van Engeland werd in de gevangenis vermoord, Richard II van Engeland trof eenzelfde lot. Harold II, koning der Anglo-Saksen, werd gedood te Hastings, Hendrik II van Frankrijk stierf aan de wonden, gedurende een tournooi ontvangen. Hoe zal het einde zijn van Keizer Wilhelm II?

DE OORLOG.

„Hoog boven de slagvelden aan de Marne," zoo dicht in een poëtische bevlieging de *„New York Sun"*, „vloeien twee regenbogen ineen: de een van het vertrouwen in Foch, de ander van het vertrouwen op de Amerikaansche legers". Het is nu anders geen tijd om zulke lyriek te debiteeren en de soldaten aan de „schilderachtige Oise-oevers" hebben van die omgeving wel een ander idee. Want daar hebben zich dezer dagen weer tragische episodes afgespeeld, die met het bloed van vriend en vijand op den Franschen bodem zijn neergeschreven voor eeuwen.

Ook op het frontdeel Noyon-Montdidier hebben de Duitschers gehamerd om door een eventueelen doorbraak een dubbel succes te bereiken. Vooreerst zou de splitsing der Fransch-Engelsche legers een feit worden en bovendien zou met de omvatting van den Engelschen rechtervleugel, waarvan Amiens het steunpunt is, het forceeren van den straatweg Compiegne-Clermont gepaard gaan, waardoor een krachtige barrière van Parijs zou vervallen.

Het resultaat van deze week is echter gering. Terwijl de Franschen, door de Tommies ijverig ter zijde gestaan, in de eerste dagen verschillende successen konden boeken, plaatsen en hoogten heroverden, is in de laatste dagen de fortuin weer gunstiger geweest voor de Duitschers. Doch noemenswaard mag de winst niet genoemd worden, wanneer men de hooge betalingslijst er naast [illegible] op één plaats was het succes van eenig belang; daar konden zij de hoogten van Thiescourt bemachtigen, bij Mery de 4de vijandelijke linie binnendringen en een 13.000 gevangenen uit de loopgravenhel bevrijden.

Chateau-Thierry, de Marne-stad, waar de Duitschers het dichtst bij Parijs staan, *schijnt* in hun macht te zijn. Zij zelf meldden ten minste dat de stad onder het vuur der Franschen ligt en de Parijsche bladen zeiden ons, dat de Amerikanen hun kampement tot dicht bij de voorsteden hadden geschoven.

Nieuwe, groote troepenophoopingen rondom Metz worden door New-York gemeld, mogelijk een aanval op den Toul-sector in het Oosten, doch misschien een afleidingsoffensief of slechts een schijn-manoeuvre om Amerikaansche troepen van de Marne af te trekken.

De buit, die sinds 29 Mei door 't leger van den kroonprins behaald is, wordt door de Duitsche staf-berichten opgegeven. 80.000 gevangenen, 650 kanonnen en meer dan 2000 machinegeweren, terwijl de materiaal en mondvoorraad nog niet te overzien is. Zoo wordt de naam van den kroonprins als strategisch leider weer eenigszins gerehabiliteerd.

Doch wat geeft deze kleine aderlating in de legerscharen der Entente wanneer men verneemt, dat Britsch-Indië opnieuw een 500.000 man gaat recruteeren, dat Minister Baker deze week verklaarde, dat ruim 700.000 man Amerikaansche troepen naar Frankrijk zijn overgebracht, dat Italië heeft besloten 250.000 man naar het Westfront te zenden?

Zeker, een krachtig-gevoerde duikbootoorlog aan de Amerikaansche kust zou die overtochten en masse kunnen beletten, doch zoolang het blijft bij die enkelen van de vorige week, waarbij nog gekomen zijn de *Pinar del Rio* van de Am.-Cuba-Steamship Co., de *Samuel Mengel* (1100 ton) en de *Harprohian* (4500 ton), zal de maandelijksche toevoer van 100.000 man niet hard verminderen.

In dit licht hechten wij dan ook weinig waarde aan de woorden van den Rijkskanselier, dat dit jaar de vrede zeker zal gesloten worden.

Door het verzwakken van zijn front voor het groote, algemeene belang in het Westen toont Italië duidelijk, dat het de toekomst aan zijn grenzen niet zoo donker inziet; wij hooren dan ook alleen van kleinere gevechten aan de Piave en de Brenta, schermutselingen om den gang er in te houden, ofschoon in de lucht menig duel wordt geleverd met doodelijken afloop.

De economische toestand echter van het land achter de Alpen ziet er niet zoo rooskleurig uit als de actueel-strategische. Drie vleesch dagen in de week zijn afgeschaft, de broodkaart is vermagerd en andere voedingsmiddelen moet men hier en daar met kaarsen zoeken. Onder zulke omstandigheden konden de overgeplaatste mannetjes wel eens een jaloersch oogje nakrijgen, wan[t] in Frankrijk hebben de Amerikanen voor een goed gevulden vleeschpo[t] gezorgd ten koste van ingrijpende bezuinigingen aan den overkant.

In Bohemen dreigt de bom te barsten. De Tsjechen vooral toonen zich zoo warmbloedig, openbar[e] oproertooneeltjes zijn zoo aan de orde van den dag, dat de overheid zich genoodzaakt zag, er de krijgswet af te kondigen. Dit heeft echter aan het keizerlijk paar niet belet een reisje naar Konstantinopel te ondernemen, waar zij hun eerste officieële visite brachten aan het hof van den Sultan. Misschien zijn zij daar ook nog getuige geweest van den grooten brand, die de mohamme[]daneńwijk, het Stamboel, in asch heeft gelegd, waardoor meer dan 50.000 menschen dakloos zijn geworden. De beroemde moskee „Sultan Salim" bleef nog gespaard.

Tusschen Turkije en Rusland bo[]tert het thans goed. Alle troepen der Halve Maan zijn uit den Kaukasus naar huis teruggekeerd en slechts enkele bewakings-detachementen achtergebleven. De Bolsjewiki-Regeering wil zeker, met all[e] kracht vrede en binnenlandsch[e] rust en orde herstellen. Daarom g[] zij ook toe aan den Duitschen eisc[h] om de Zwarte Zeevloot af te staan doch slechts voor den duur va[n] den oorlog, mits de Duitschers [] geen gebruik van maken voor oo[r]logsdoeleinden en hun verderen op marsch in Rusland zouden staken. Vóór dat tweede punt naar beide genoegen is opgelost, zal Joffe, d[e] Russische gezant, nog menig loop[] naar de Wilhelmstrasze moge[n] maken.

Ook ten opzichte van den ex-czaa[r] wil de huidige Regeering edelmoedi[g] zijn; zij heeft hem de keuze gelate[n] om òf naar Roemenië òf naar Zwi[t]serland te vertrekken. Begrijpelijke[r] wijze koos de afgezette monarch he[t] laatste. Zijn zoon Alexander k[] echter niet meegaan, daar hij wegen[s] ziekte te Tobolsk in het hospita[al] ligt. De Fransche generaal Berthelo[t] eens hoofd der Fransche missie [illegible] over de Russische grenzen en is zijn vaderland teruggekeerd.

Of onder die maatregelen tot ru[st] en orde ook behoort het vermoorde[n] van den ex-generaal Rennenkamp[f] weten wij niet. Zeker is, dat hij zij[n] nederlaag bij Lodz met eenige ve[r]galde levensjaren heeft moeten bekoopen.

Ook Duitschland's binnenlandsch[e] toestand laat nog wel wat te wenschen over. Deze week lazen wij ee[n] telegram uit Amsterdam, dat d[e] Rijkskanselier van den Keizer vo[l]macht had ontvangen, om de Pruisische Kamer te ontbinden, wanneer zij in hare derde lezing de kiesrecht hervorming niet wilde aannemen. Of de Conservatieven voor dit dreigement zullen zwichten?

De regeling met Nederland over het uitvaren der schepen heeft haar beslag ook nog niet ontvangen. D[e] Hollandsche regeering kon nog gee[n] verzekering voor vrije vaart verkrijgen en heeft, naar wij uit Den Haag vernamen, een uitklaringsverbod voor stoom- en zeilschepen uitgevaardigd. Enkele harer booten zij[n] nog verloren gegaan, doordat d[e] *Aneta* naar Swinemünde werd opgebracht en de *Zeeland*, een door Amerika in dienst genomen vrachtschi[p] na een aanvaring is gezonken.

De vrijheid op zee is nog ver te zoeken. Wij hopen voor Luxburg, die dezer dagen met zijn familie Argentinië verlaten heeft op een Zweedsch schip dat die zee voor hem veiliger is, dan bij ze voor anderen wilde doen zijn en we gelooven gaarne, dat hij met een zucht van verlichting den voet zal zetten op Zweedschen bodem.

French en Robertson, beiden eens commandeerend overste in Frankrijk, hebben belangrijke posten in hun vaderland gekregen. French werd onderkoning van Ierland, Robertson staat aan het hoofd van de troepen, die in Engeland worden opgeleid. Wanneer hij degelijke grondslagen weet te leggen, zoodat flink geoefende en gedrilde soldaten naar Frankrijk worden overgebracht, is er misschien kans voor het keeren der fortuin en gunstiger frontverandering. Want op de huidige basis is het toch wel wat voorbarig van de Entente om aan Polen geheel West-Pruisen met Dantzig en een vrijen toegang tot de zee te beloven. Het doet ons denken aan een beer en een huid.....

Wanneer wij lezen van bombardementen uit de lucht, waarbij mee[]

dan 40,000 K.G springstoffen naar beneden worden geworpen, dan kan het ons niet verwonderen, dat een schoone stad als Bethune totaal is verwoest, vooral wanneer dan de kanonnen ook nog een woordje meespreken. Is misschien de ontploffing te St. Denis in een fabriek van gecomprimeerde lucht ook aan een bovenaardsche oorzaak te wijten of ligt de schuld alleen bij de verborgen natuurkrachten zooals in Chili, waar een aardbeving de stad Serena heeft geschonden?

Wat er van zij, in Amerika gaan steeds krachtiger stemmen op om represailles tegen de Duitsche vliegtochten. Hopen wij, dat de regeering die stuwkracht kan bezweren, opdat niet een periode van geweldige moordpartijen, worde geopend, waarvan de open steden en hun weerlooze bewoners het bloedig slachtoffer worden.

Berichten uit de Kolonie.

Een oud bekende.

In de eerste dagen van April dezes jaars overleed te Utrecht de gepensioneerde vice-admiraal J. J. Cardinaal. Van 1903 tot 1906 vertoefde Cardinaal als commandant van het pantserschip *Kortenaer* in onze kolonie. Sedert 1909 had hij den dienst met pensioen verlaten.

De overledene was ridder der Militaire Willemsorde en van den Nederlandschen Leeuw.

Promotie.

De heer dr. J. H. M. Ellis, directeur van het Militair Hospitaal alhier, is deze week bevorderd tot officier van gezondheid 1e klas.

Onzen hartelijken gelukwensch.

Teleurstelling.

Zondagavond, om half acht liep een groote menigte te wandelen aan de overzijde, wachtend op de muziekkapel van den heer Boskaljon. Het goed gestoffeerde programma had verscheidene attractie-nummers.

De muzikanten lieten echter op zich wachten en eerst tegen acht uur ging het teleurgestelde publiek uiteen.

Naar wij vernemen werd de kapel dien avond in beslag gehouden in het Militair Tehuis, waar Zaterdagavond de uitvoering niet had kunnen doorgaan.

Estelle.

De paketboot „Estelle", die reeds meer dan vijf weken onderweg is laat nog niets van zich hooren. Reeds voor een week verluidde het, dat het schip in de nabijheid van Bonaire zou zijn. Ook de reden van het lange uitblijven is slechts te gissen.

Regen.

Ofschoon geheel buiten den tijd zijn er deze week flinke regenbuien gevallen; vooral in den nacht van Dinsdag op Woensdag heeft de regen een paar uur aangehouden.

Hopen wij op meerdere zulke meevallers.

Post uit Nederland.

Reeds sedert weken worden wij uit Holland karig met post bedeeld. Drukwerken verschenen in 't geheel niet, brieven druppelden binnen. Wij lazen nu in een brief uit Holland van 6 April, dat er te Hoek-van Holland een trein met 40 volle postwagens staat te wachten op booten uit Engeland om de post te halen.

Genoemde brief was geschreven na de bekendmaking, dat er den volgenden dag een Engelsch convooi zou aankomen om een gedeelte dier lading over te nemen.

We kunnen ons dus voorloopig nog wat oefenen in de deugd van geduld.

Koloniale Raad.

In de vergadering van den Kolonialen Raad op ll. Woensdagavond gehouden, werden zonder discussie noch hoofdelijke stemming aangenomen:

1o. het ontwerp-keur tot aanvulling van de keur van den 18n. Juni 1917 (P. B. No. 11), houdende bepalingen omtrent de straatpolitie en andere politievoorschriften op het eiland Curaçao.

2o. het ontwerp-verordening tot wijziging van de Loodsdienstverordening 1917.

Naar de afdeelingen werd verwezen het ontwerp-verordening, waarbij bepalingen worden vastgesteld betreffende het verleenen van vergunningen tot het gebruik van domein voor de exploitatie van motoromnibusdiensten als ondernemingen van openbaar nut op het eiland Curaçao.

Vertrek.

Het *S.S. „Oranje Nassau"*, dat sinds 27 April in onze haven opgelegd is, zal vanmiddag om vijf uur naar New-York vertrekken.

Wij wenschen onzen Hollandschen steamer in dezen kritieken tijd een een welbehouden aankomst.

Verzinsels.

Gisteren werd het gerucht door de stad verspreid, dat de „Juno" getorpedeerd was. Informaties aan het agentschap gaven ons de zekerheid, dat deze praatjes valsch zijn.

Dit ter geruststelling der Curaçaosche families, wier verwanten op deze boot verwijlen.

Tevens wijzen wij op de onverstandige en onverantwoordelijke daad van hen, die zulke berichten het eerst de wereld insturen en ook van degenen, die ze klakkeloos oververtellen. Men moest er toch aan denken, dat hierdoor vele menschen in onrust en angstige spanning verkeeren.

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand Mei zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	[illegible]	Aruba	15
Barbados	2	Barbados	12
Bonaire	26	Barranquilla	1
Carthagena	[illegible]	Bonaire	[illegible]
Carupano	[illegible]	Bonaire	1
Cuba	4	Boveny.	1
Dominica	1	Carupano	1
La Guayra	11	Cuba	8
La Vela de Coro	18	Cumaná	1
Maracaibo	14	Grenada	1
Margarita	1	La Guayra	9
Pto. Cabello	10	La Vela de Coro	18
Pto Colombia	2	Maracaibo	11
Pto Rico	2	Pto Cabello	19
Pto Sucre	1	Pto Rico	2
Rio Hacha	1	Pto Sucre	1
Sto Domingo	2	Rio Hacha	1
Sta Lucia	1		
St Thomas	1		
Tucacas	1		
Trinidad	1		
Zee	2		
Totaal	[illegible]	Totaal	[illegible]

Philadelphia.

Nog steeds wachten wij op dezen Red „D," liner, die Donderdag reeds hier had moeten zijn. Verschillende geruchten doen de ronde, doch niemand weet het ware. Aan het agentschap verzekerde men ons, dat er een bericht uit New-York was aangekomen, dat de boot de haven verlaten had.

Wij kunnen het schip dus elken dag verwachten.

Officieele berichten.

Aan Mej. A. J. Dussel, onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool alhier, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den Predikant bij de Vereenigde Protestansche Gemeente alhier W. van den Brink is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Joe Alves 2, Thomas E. Baumont, Wilhelmina Bentura, Lubt. Bogerd, George Bowens, Eufracia Brigen, Tata Del Rosal, Hermanes, Ercilia Jacob, G. Lubinus, Catalina Maduro, JoE. Neves, Flora Pieters, Escladina Rehder, Victoria Saqre, Ana Anjelina Sateman, Juane Tielman.

Aangeteekend stuk: Maria Hooy.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 7 Juni 1918.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.				—
BEENDEREN per K.G.			„	0.02
DIVIDIVI per K.G.			„	0.07½
GEITENVELLEN per K.G.			„	
HUIDEN per K.G.			„	
ORANJESCHILLEN per K.G. 1ste kw.			„	
id. per K.G. 2e kw.			„	
RICINUS-ZAAD per K.G.			„	0.10
SCHAPENVELLEN per stuk			„	
WOL per K.G.				0.50
ZOUT per vat van [illegible] K.G.			f	0.80
STROOHOEDEN (hipijapa)				
Kwaliteit No. 1		per dozijn		8.25
„ „ 1 (gebleekt)		„	„	8.37½
„ „ 2			„	4.00
„ „ 3			„	6.12
„ „ 3			„	6.80
„ „ 4	„	„	„	7
„ „ 5	„ „	OLA	„	6.20
„ „ 6	„ „		„	8
„ „ 7	„ „		„	9
„ „ 8	„ „	OLA	„	7.20
„ „ 9			„	12.00
„ „ 10	„ „	OLA	„	
„ „ 11	„ „		„	12
„ „ 12	„ „	OLA	„	
„ „ 13				
„ „ 14		OLA		
„ „ 15				
„ 1 van [illegible] c.M. of minder				[illegible].00
STROOHOEDEN (latas):				
Kwaliteit X per dozijn				f
Kwaliteit X X per dozijn				f

Curaçaosche Petroleum Maatschappij.

Reeds enkele weken is het bedrijf aan onze groote Isla-inrichting in vollen gang. Terecht mag onze kolonie groot gaan op deze groote handelsneerzetting, die ons financieel en economisch ruime voordeelen kan verschaffen.

Ook in het Moederland wenschte men ons gewest hiermede geluk.

Thans maakt de maatschappij het publiek bekend, dat zij een begin gemaakt heeft met den verkoop harer „MOTORINE", de BESTE soort gasoline, die tevens het VOORDEELIGST is in het gebruik. De prijs kan concurreeren tegen elke andere, van buiten aangevoerde gasoline.

Terwijl wij onze lezers wijzen op de achterstaande advertentie, vertrouwen wij, dat alle verbruikers van dit product, als auto-eigenaars, houders van motorrijtuigen en -booten, machinerieën met deze gasoline zullen kennis maken. Naast den steun aan een eigen industrie bevoordeelt men daardoor zichzelf.

Wij wenschen de Maatschappij een volledig succes toe en een steeds hoogeren bloei harer industrie.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Maart 1918.

	Geboorten. M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	Overleden M. gesl.	Vr. gesl.	Aangegeven. Levenl. in echt	b. echt	H.
Aruba	18	15	23	10	5	3	0	2	0
Bonaire	5	7	3	9	0	0	0	0	3
St. Martin N.G.	2	3	0	5	3	2	0	0	0
St. Eustatius	1	1	0	2	2	1	0	2	0
Saba	2	2	2	2	1	2	0	0	0
Totaal	28	28	28	28	11	8	0	4	3

HAVEN-NIEUWS

VAN 8 JUNI – 22 JUNI.

Schip	Kaptein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Oranje Nassau	Hopland	27 April	Suriname	15	New York
Merida	A Johanson	5 Juni	Maracaibo	10 Juni	La Guayra
Maracaibo	P W Johnson	8	Newyork	8	Maracaibo
Merida	A Johanson	12 Juni	La Guayra	13	Maracaibo
Philadelphia	G W Goodman	13	New York	13	La Guayra
Maracaibo	P W Johnson	15	Maracaibo	15	New York
Philadelphia	G W Goodman	19	La Guayra	19	New York
Merida	A Johanson	19	Maracaibo	22	Maracaibo
Zulia	S S Morris	22	New-York	22	Maracaibo
Samson	Bosse	11 Juni	Maracaibo	12 Juni	Maracaibo
Don Alberto	Arvelo	13	La Guayra	14	Maracaibo
Fagersand	Anderson	10	Tucacas	10	New York

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Dreadnought	9 Juni	Manzanilla	*Sirena*	8 Juni	Maracaibo
Venecia	9	Maracaibo	*Conformidad*	9	Jamaica
Hollandia	10	Pto Prince	*Lelia*	10	[illegible]
Lelia	10	Bonaire	*Virginia*	11	Vela de Coro
Maria Leoncita	10	Aruba	*Venecia*	12	Maracaibo
Carmen Florita	11	Maracaibo	*Maria Leonsita*	12	Aruba
Favorita	12	Vela deCoro	*Percy I*	13	Pto Colombia
Felicidad	13	La Guayra	*Meteor*	13	Rio Hacha
Virginia	13	Vela deCoro	*Lelia*	14	Bonaire
Venecia	13	Aruba	*Hirondelle*	14	Manzanilla
Lelia	13	Pto Cabello	*Favorita*	15	Vela de Coro
Alix	14	Ponce	*Hollandia*	15	La Habana
Gacela	[illegible]	[illegible]			

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Mei 1918 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN. Inhoud in M³			STOOMSCHEPEN. Inhoud in M³		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Mei.	120	20,442	17,889	23	99,645	61,645
Vorige maanden.	556	77,039	69,715	87	382,544	241,722
Totaal.	676	97,481	87,604	110	482,189	303,367

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Buitenland.

Het volk wordt voorbereid.

Sommige Engelsche dagbladen hebben vóór eenigen tijd, toen de Duitsche hamer op Vlaanderen beukte, het volk gewezen op de mogelijkheid van het verlies der havens aan het Kanaal. Het is de eerste maal, dat wij die vrees openlijk hoorden uitspreken.

Over deze aangelegenheid schrijft de *„Sunday Times"*: „Het valt niet te ontkennen dat de inname van den heuvelrug van Kemmel een strategisch succes is van groot belang voor den vijand. Daarom is het goed zich voor te bereiden tot het aanhooren van andere onaangename berichten.

Wanneer het den Duitschers gelukt zich in Kemmel vast te nestelen, kunnen wij gedwongen worden om Yperen te ontruimen en dit kan het verlaten van Duinkerken, Calais en Boulogne tengevolge hebben. Het is goed dat het volk zulke harde waarheden hoort. Voegen wij erbij, dat de winst van Yperen en de Kanaalhavens nog geenszins beteekent het winnen van den oorlog door de Duitschers."

En de *„Evening News"* sprak in dezer voege:

De inname van Kemmel en de hoogten daaromheen zijn een gewichtige stap naar Calais, waarvan wij de belangrijkheid niet willen verbergen.

Hopen wij op een stilstand aldaar en op het behoud van Yperen. Doch al gebeurt het slechtste van het slechte, dan nog zal dit geen hinderpaal zijn voor de krachtdadige voortzetting van den oorlog.

Peru vecht tegen de Malaria.

De Peruaansche Regeering onderneemt stappen voor een krachtige campagne tegen de malaria, die het land teistert.

Het werk is onder vier hoofden ondergebracht: Behandeling van patiënten, bescherming van het volk, dat in plaatsen woont, waar de malaria epidemisch heerscht, uitroeiing van de kiem–overdragende insecten en drooglegging van moerassige landen.

In verband met dit alles wil de Regeering jaarlijks de noodige hoeveelheid kinine doen invoeren vrij van rechten en havenbelasting. Inrichtingen zoowel als afzonderlijke personen zullen in staat worden gesteld deze kinine van het gouvernement te betrekken tot een lagen prijs voor hun eigen gebruik en de behandeling van malaria–lijders, die aan hun zorgen zijn toevertrouwd.

Sarah Bernhardt diep in schulden.

De Fransche tooneelspeelster Sara Bernhardt heeft haar fortuin verloren. Op aanvrage van eenige New-Yorksche juweliers van de 5th avenue, heeft het Hoogste Gerechtshof aldaar haar juweelen in auto's uit haar huis laten vervoeren. Nog kort geleden had zij een gouden horloge met diamanten ingelegd, gekocht met bijbehoorenden ketting benevens een kostbare doekspeld voor f 23.500. De juweliers hopen met den verkoop harer kostbaarheden hun schuldvordering van ruim 14.000 gulden te kunnen dekken.

Een millioen zieke en gebrekkige schoolkinderen in Engeland.

De „Daily News" ontleent het een en ander aan het jaarlijksch rapport van Sir George Newman, leider van den gezondheidsdienst aan het ministerie van onderwijs. „Van de 6 millioen schoolkinderen, die wij hebben behandeld, zijn er velen, ofschoon niet direct zwakzinnig, zóó dom en achterlijk, dat zij het onderwijs niet kunnen volgen; meer dan 10 pCt. zijn er niet toe in staat tengevolge van vervuiling en 10 pCt. tengevolge van ondervoeding".

De rapporteur meldt voorts, dat de helft van alle schoolkinderen behoefte heeft aan tandheelkundige behandeling; niet minder dan een half millioen heeft dit dringend noodig. Nog een half millioen kinderen heeft zóó slechte oogen, dat het hun onmogelijk is, de lessen voldoende te volgen. Dan zijn er nog de ooren keelziekten, waaraan een kwart millioen kinderen ernstig lijden. En, ten slotte zijn er tal van gevallen van huid– en hartziekten, van besmettelijke ziekten en van tuberculose geconstateerd.

„Een bescheiden schatting van verleden jaar geeft het aantal kinderen, dat lichamelijk of geestelijk zóó zeer is verwaarloosd dat het niet in staat is, het onderwijs geregeld te volgen, op één millioen aan", zegt de „Daily News".

De wedstrijd tusschen aanbouw en vernietiging.

Het nautische tijdschrift „Hansa" geeft verslag van de rede, die professor W. Laas in het „Institut für Meereskunde" te Berlijn heeft gehouden over den Amerikaanschen scheepsbouw in vredes- en in oorlogstijd. Sprekende over het Amerikaansche plan om in 1918 6 millioen ton scheepsruimte aan te bouwen, zeide prof. Laas, dat dit program bij voorbaat tot mislukking is gedoemd, daar de werven en fabrieken voor machine-bouw, benevens het benoodigde ijzer en de werkkrachten niet in zoo korten tijd voorhanden kunnen zijn. Spreker noemde het echter een ernstige fout, als men den ondernemingsgeest en het productievermogen der Vereenigde Staten zou onderschatten. Hij achtte het zeer wel mogelijk, dat Amerika er na verloop van tijd in slagen zou, de door den duikbootoorlog veroorzaakte verliezen in zooverre aan te vullen, dat de Entente den oorlog zou kunnen voortzetten. „Maar", vervolgde prof. Laas, „deze wedstrijd tusschen duikboot en scheepsbouw is een onvoordeelig zaakje!

Uit zorgvuldige berekeningen blijkt, dat de constructie van 6 millioen ton bruto ten minste 6 miljard Mark kost, een half millioen arbeiders, 5 millioen gewichtstonnen ijzer en 10 millioen ton kolen vereischt. Als bij het tot zinken brengen van deze 6 millioen ton 100 Duitsche duikbooten verloren gaan en vervangen moeten worden, dan vereischt de aanbouw van deze 100 nieuwe duikbooten slechts 600 millioen Mark, 40.000 arbeiders, 100.000 ton ijzer en 200.000 ton kolen. Deze strijd tusschen scheepsbouw en duikboot zou den Vereenigde Staten van Amerika het tienvoudige aan geld, het twaalfvoudige aan menschen en het vijftigvoudige aan ijzer en kolen kosten! Hierbij is de waarde der verloren gegane ladingen en menschen, voorts de behoefte aan personeel en materiaal voor het bedrijf dezer vloot niet meegerekend."

Openb. Gezondheidsdienst.

Handelaren en verkoopers van voedingsmiddelen (Melk, Vetwaren, Brood en Meel), worden opmerkzaam gemaakt op de bepalingen, aangaande den handel in genoemde artikelen, voorkomende in het Besluit van 15 Maart 1918 [P. B. 1918 No 15.]

De Directeur van den O. G.

2—2 N. WATERMAN.

Dames-Comité.

Het ligt in de bedoeling van genoemd Comité, alhier een arbeidsbeurs op te richten voor vrouwen en meisjes.

De dames van Curaçao worden vriendelijk uitgenoodigd, wanneer zij bedienden noodig hebben, dit schriftelijk mede te deelen, met opgave voor wat soort van arbeid.

Ook zou het zeer op prijs worden gesteld, in geval een bediende ontslagen wordt, dat dit dadelijk, met reden vermeld, aan het Bureau werd medegedeeld.

Namens het Dames-Comité voornoemd,

Mevr. WATERMAN-RIPPE.

Adres Arbeidsbeurs Scharloo No. 3. 3—3